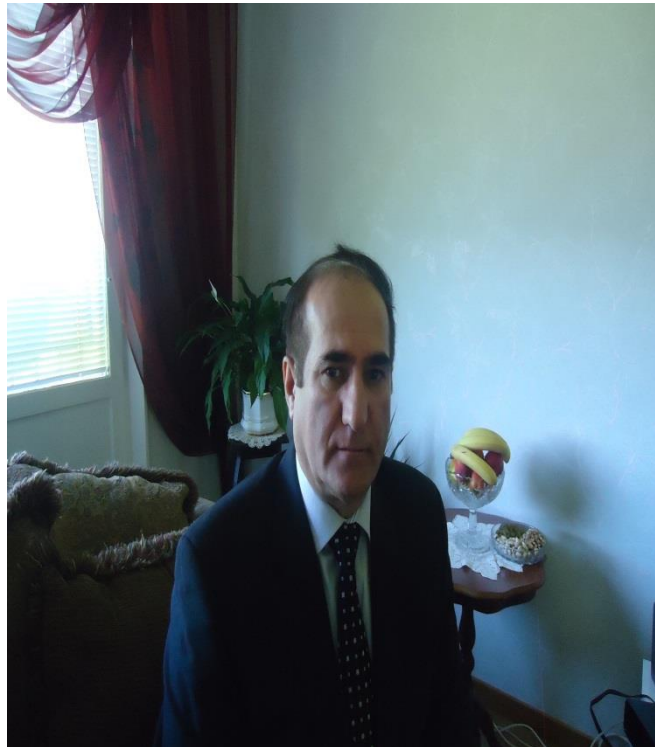

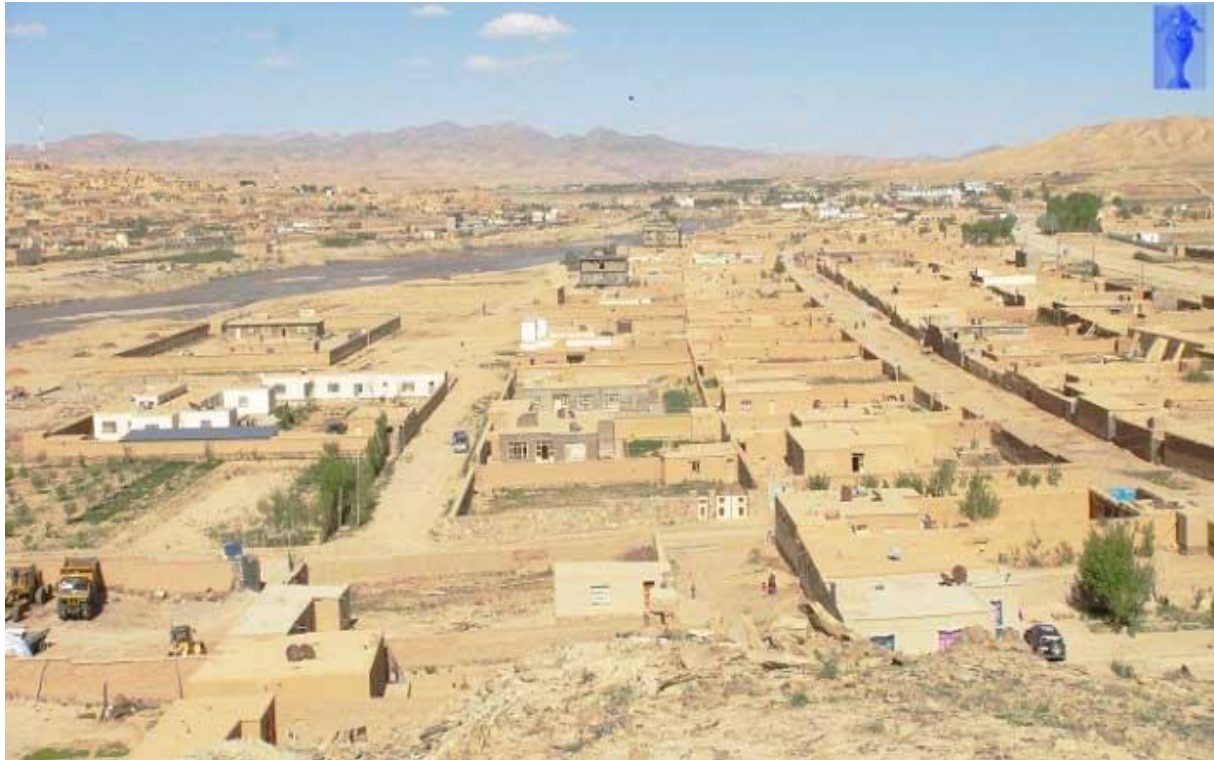
داکتر یارمحمد

نقش دریای هریرود در شادابی نواحی مسیر خود در افغانستان

دریای هریرود یکی از چهارمین دریای پر آب منابع آبی ملی افغانستان است و آب های فرعی دگرکه به آن از طرف راست و چپ نیز بدان میریزد و سرچشمه اصلی آن از دو نقطه از کوتل کرمو لعل و سر جنگل و خوگ کشته می باشد آب لعل و سر جنگل و با آب خوگ کشته در منطقه دولت یار یکجا می شود و دیگر آبهای فرعی که از شمال نیز با آب خوگ کشته سرازیرد و باهم

پیوسته می شوند و بطرف منطقه دولت یاری می شتابند و در منطقه شینه دولت یاری به آب لعل و سرچنگل می پیونند و دریای وافر هریرود را به وجود می ارد و از شهر چخچران از مرکز ولایت غور بی هدر عبور می کنند و از نبود شبه آبرسانی تما دوطرف دریای هریرود در شهر چخچران خشک است و دید بد محیط زیست و نازیبای را از عدم شبکه آب رسانی در شهر چخچران بوجود آورده است.

شهر چخچران مرکز ولایت غور

مردم شهر چخچران که در دوطرف این دریا هرورد زندگی دارند و نمی توانند از آب این دریای سرشار و خروشان در سرسبزی محیط زیست شهر چخچران استفاد خوب کنند و این دریا وافر قابلیت زیاد را برای ایجاد بند های برق آبی و شبکه آبرسانی برای آبیاری ساحه قابل کشت در ساحه ولایت غور دارد می باشد.

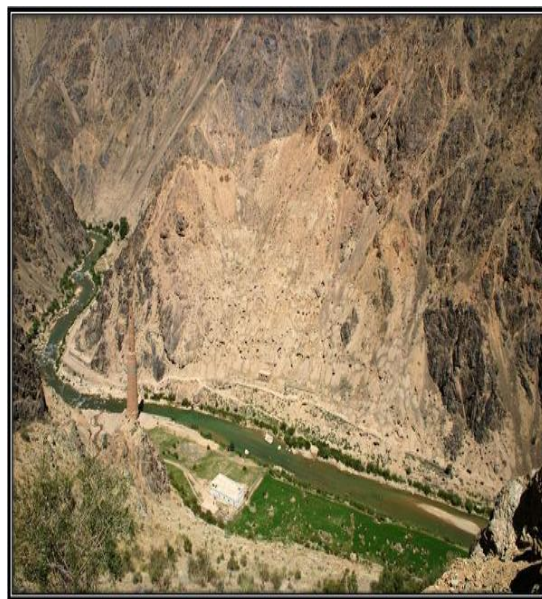
موقعیت جغرافیایی ولایت غور و سرا زیر شدن رود خانه مرغاب , هریرود و فارا رود و نقش شاخه های فرعی هریرود در ساحات وسیع و اراضی قابل کشت نواحی ای ولایت و بخصوص در ساحات شهر چخچران و ناحیه دولت یاری ناحیه لعل و سرچنگل زمین های هموار وجود دارد و آب دریا هریرود هم از نزدیک آن می گذرد و با رسیدگی کردن مقام ولایت در مورد طرح پروژه های آبرسان به اراضی زمین های قابل کشت دولت یاری زمین های زراعتی آن انکشاف خواهد کرد و مردم آن از بیکاری که رنج می برند با این شیوه صاحب اشتغال خواهند شد.

ساحه همواری قابل کشت دوطرف دریای دریکی از نواحی غور ولی از عدم شبکه آبرسانی تا هنوز بایر باقی مانده است.

هریرود از قلعه آهنگران خواجه گان و از مناره جام به تنندی عبور می نماید و در منطقه زردره هرات دریا برآزوبه هریرود می ریزد و در خواجه چشت آب دیگر به هریرود ملحق می شود و دریای هریرود نواحی چشت شریف را عبور نموده و در ناحیه اوبه آب سراپرده که نیز سراهم آن می رسد وصل می شود.

رود گوغان یا نام دیگر آن تگاب اشلان که یکی از معاون دریای هریرود است از کوتل شترخون غور سرچشمه گرفته و با سرعت تند به سمت چپ موازی به دریای هریرود با عبور از نواحی شهرک به حرکت خود در تگاب اشکلان ادامه داده و در منطقه صبرک این دریا بنام رود کاوگان به دریای هریرود وصل می شود. آب گرم باب از سمت راست بطرف جنوب غرب حرکت می نماید و در ساحه بوستان به جزیره رخنات ریخته و بعد از لب ریز شدن آن یک چرخش به طرف سمت جنوب شرق به عقب نموده و در ساحه انجیل به هریرود ملحق می شود.

و در لایت غور در حدود 2220148 هکتار زمین قابل زرع وجود دارد که تنها 28 فیصد آن آبی کشت می شود و متباقی آن از نبود نهر عنعنوی و کانال های مدرن به صورت للمی می باشد و مردم این ولایت بیشتر زراعت پیشه و چاروادر هستند.

هوزه آبریز از ساحه چپ و راست نواحی هرات که به هریرود می ریزد، دریای زرد دره منشأ آن از ناوه برز او دریای خواجه چیست، دریای سرپرده اوبه و دریای گرم باب از وشاخه فرعی دیگر آن از غلام بچه در صبرک ناحیه پشتون زرغون با هریرود ملحق می شود. تگاب اشکلان که معاون دریای هریرود است که سرچشمه آن از کوه شترخون غور است و بطرف چپ هریرود در شهرک، قلعه تگاب اشلان مسیر طولانی را طی می نماید خود را به صبرک می رساند و در این جا به هریرود ملحق می شود.

پل مالان هرات است

این دریا سپس از آنکه زمین و باغات نواحی شهر هرات را آبیاری کرده و با عبور شکیبان ، غوریان ، زنگ شابه ، شابان ، کهسان و در بنیاد خاک به مسیر خود در مرز افغانستان و ایران ادامه داده طرف سمت چپ خود را یعنی خاک ایران را رایگان سرسبز می نماید. طول دریا هیرورد از شرق تا غرب 1100 کیلومتر و دبی آن 31 عشاریه چهار متر مکعب آب است. زمین های همواری قابل کشت کنار دریای ناحیه غوریان ، کهسان ، گلران ، خواجه خوشک و ذوالفقار ولایت هرات ضرورت به ساخت یک کانال و جداکردن آب از دریای هریرود و رساندن آب به وسیله کانال آبرسانی به این اراضی قابل کشت که یک کمک شاهان به زمین داران مذکور در کشت دوفصله آنها خواهد . اگر دولت افغانستان تلاش کند که در حوزه آبریز هریرود ، فرارود و مرغاب سد های بزرگ بیشتر به سازد و مالکیت بخش بزرگ از منابع آب خود را در حوز جنوب غرب در دست می گیرد.

اکمال بند بزرگ زیربنایی سلما و بهر برداری از این پروژ عظیم عام المنفعه نشان شهامت و دلیری تمام شهروندان افغانستان است . این برنامه بزرگ سازندگی ساز و حیات بخش حرکت به سوی مصونیت غذای در تولیدات کشاورزی و انرژی و برق مشکل اکثریت شهروندان هرات باستانی و نواحی ولایت هم جوار آن را حل خواهد نمود و انشا الله حل می نماید.

با تکمیل این بند بزرگ انشا الله بخش بزرگ تری از منابع آب خود را در دست می گیریم و صد هزار هکتار زمین آبی زیرکشت آبی در برنامه این بند بزرگ عظیم عام المنفعه قرار می گیرد و این سد بزرگ مناطق محل گرد و اطراف خود را مرطوب دائمی می کند و بخش وسیع از اراضی بایر ولایت هرات باستانی ما از برکت این بند بزرگ سرسبز می شود و از خشک سالی های پی در پی منطقه این بند بزرگ حیاتی نیز جلوگیری خواهد کرد. و تنها بیش از 200 هزار جریب زمین مسیر هریرود در منطقه ذوالفقار را نیز آبیاری خواهد کرد. دریای هریرود از جمله منابع ملی آبی کشور عزیز ما افغانستان است و در بازسازی اقتصاد ملی امنیت غذایی مردم افغانستان که به شدت وابسته به کشاورزی است و این دریای بزرگ دائم جریان با تکمیل این سد حیاتی نقش مهمی را ایفا می کند.

مورخ 5 نومبر 2013 سویدن